Załącznik do Zarządzenia nr 139/2026Prezesa ARiMR

REGULAMIN NABORU WNIOSKÓW O PRZYZNANIE POMOCY
w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

dla interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw

dla naboru realizowanego w 2024 r.

Spis treści

§ 1 Słownik pojęć i wykaz skrótów 3

1. Słownik pojęć 3

2. Wykaz skrótów 5

§ 2 Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy 6

§ 3 Warunki przyznania pomocy 7

§ 4 Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji 14

§ 5 Procedura przyznawania pomocy 16

§ 6 Zawarcie umowy 19

§ 7 Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność 20

§ 8 Następca prawny beneficjenta 21

§ 9 Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy 23

1. Akty prawne Unii Europejskiej 23

2. Akty prawne krajowe 24

3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi 25

§ 10 Przepisy przejściowe 26

Załączniki do Regulaminu 27

§ 1 Słownik pojęć i wykaz skrótów

1. Słownik pojęć

1) **beneficjent** – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy;
2) **data pewna** – czynność prawna polegająca na umieszczeniu na dokumencie np. umowie dzierżawy, jakiejkolwiek wzmianki przez organ państwowy, organy i jednostki samorządu terytorialnego albo przez notariusza; dokument ten będzie miał datę pewną od daty zamieszczenia na nim ww. wzmianki;
3) **dokumenty potwierdzające transakcje** – faktura i faktura VAT RR, o których mowa w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, wydruk paragonu fiskalnego kas rejestrujących, rachunek, o którym mowa rozdziale 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, wraz z potwierdzeniem przelewu ogólnej sumy należności na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, umowa kupna–sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu umówionej kwoty na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
4) **dostawy bezpośrednie** – dostawy w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 10 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
5) **działalność rolnicza** – działalność rolnicza określona zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115 w PS WPR;
6) **dzień przyznania pomocy** – dzień zawarcia umowy o przyznaniu pomocy;
7) **dzień wypłaty pierwszej raty pomocy** – dzień uznania środków z tytułu wypłaty pierwszej raty pomocy na rachunku beneficjenta;
8) **gospodarstwo** – gospodarstwo w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115, do składników wykorzystywanych do działalności rolniczej i zarządzanych przez rolnika zalicza się składniki materialne i niematerialne, jeżeli stanowią zorganizowaną całość gospodarczą;
9) **inwestycja budowlana** – inwestycja polegająca na budowie, przebudowie budynku lub budowli w rozumieniu przepisów prawa budowlanego lub remoncie połączonym z modernizacją budynku lub budowli;
10) **kontrola na miejscu** – kontrola, o której mowa w pkt 1.A ppkt (i) załącznika I do rozporządzenia 2022/127, której cel został określony w art. 100 ust. 4 ustawy PS WPR;
11) **krótki łańcuch dostaw** – Rolniczy Handel Detaliczny, lub sprzedaż bezpośrednia, lub dostawy bezpośrednie;
12) **mikroprzedsiębiorstwo, małe i średnie przedsiębiorstwo** – przedsiębiorstwo spełniające kryteria, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
13) **numer EP** – numer identyfikacyjny w ewidencji producentów, nadany na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2026 r. poz. 610);
14) **Polski FADN/FSDN** – System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych położonych na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej funkcjonujący w ramach sieci zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (FADN)/sieci danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN);
15) **poziom dofinansowania** – poziom dofinansowania w rozumieniu art. 3 pkt 14 rozporządzenia 2021/2115;
16) **produkcja ekologiczna** - produkcja ekologiczna w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2018/848;

17) **produkt ekologiczny** - produkt ekologiczny w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2018/848;
18) **produkt rolny** – produkt wymieniony w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niebędący produktem rybołówstwa;
19) **produkt w okresie konwersji** - produkt w okresie konwersji w rozumieniu art. 3 pkt 7 rozporządzenia 2018/848;
20) **przychód bazowy** - potencjalny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie rolnika, który jest obliczany jako iloczyn wskaźnika 80,86% oraz wyrażonej w złotych wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w roku wyjściowym, do wyliczenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa rolnego w złotych w roku wyjściowym przyjmuje się stały kurs euro: 1 euro = 4,2722 złotych [na podstawie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/220 z dnia 3 lutego 2015 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej]; dla roku wyjściowego 2024 i lat kolejnych przychód bazowy będzie korygowany o średnioroczne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
21) **przygotowanie do sprzedaży** – czynności niezbędne do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży, w szczególności takie jak: czyszczenie, mycie, sortowanie, pakowanie produktów rolnych w gospodarstwie;
22) **Regulamin** – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;
23) **rok docelowy** – ostatni rok kalendarzowy, w którym jest realizowany biznesplan;
24) **rok wyjściowy** – rok kalendarzowy, w którym składany jest WOPP, a w przypadku następcy prawnego beneficjenta – rok wyjściowy określony w biznesplanie pierwotnego beneficjenta;
25) **rolniczy handel detaliczny** – handel w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 29b ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
26) **rolnik** - rolnik w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, którego gospodarstwo jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
27) **sprzedaż bezpośrednia** – sprzedaż w rozumieniu art. 5 pkt 4 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego;
28) **umowa** – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w ustawie PS WPR;
29) **użytek rolny** – użytek rolny w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy PS WPR,;
30) **użytkowanie wieczyste** – grunty oddawane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i osobom prawnym stanowiące własność Skarbu Państwa a położone w granicach administracyjnych miast oraz grunty Skarbu Państwa położone poza tymi granicami, lecz włączone do planu zagospodarowania przestrzennego miasta i przekazane do realizacji zadań jego gospodarki, a także grunty stanowiące własność JST lub ich związków;
31) **wnioskodawca** – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy;
32) **wniosek o przyznanie pomocy** – wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR;
33) **wniosek o płatność** – wniosek o płatność, o którym mowa w ustawie PS WPR
34) **wpływ brutto** – wartość przychodu ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie, obejmująca podatek od towarów i usług (VAT), za którą uregulowano należność w formie zapłaty gotówką lub przelewem na rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

2. Wykaz skrótów

1) **ARiMR** – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
2) **EFRROW** – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
3) **I.6.2** – Interwencja w sektorze pszczelarskim – inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych w ramach PS WPR
4) **I.6.4** – Interwencja w sektorze pszczelarskim – ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrownej w ramach PS WPR
5) **I.10.1.1** – interwencja Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność w ramach PS WPR (dotacje);
6) **I.10.5** – interwencja Rozwój małych gospodarstw w ramach PS WPR;
7) **I.11** – interwencja Premie dla młodych rolników w ramach PS WPR;
8) **JST** – jednostka samorządu terytorialnego;
9) **KŁD** – krótki łańcuch dostaw;
10) **KPO A1.4.1** - Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
11) **Kc** – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795);
12) **Kpa** – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);
13) **KRS** – Krajowy Rejestr Sądowy;
14) **MRiRW** – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
15) **MŚP** - mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa;
16) **ONW** – obszary z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami;
17) **PS WPR –** Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
18) **PUE –** system teleinformatyczny ARiMR, o którym mowa w art. 10c ustawy o ARiMR;
19) **rozporządzenie 2024/1143** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012;
20) r**ozporządzenie 1308/2013** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007;
21) **rozporządzenie 2018/848** – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007;
22) **rozporządzenie 2021/2115 -** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
23) **rozporządzenie 2022/127** - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116

o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 95, z późn. zm.);

24) **ustawa o ARiMR** – ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942);
25) **ustawa o FP** – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.);
26) **ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne** – ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r., poz. 1703 z późn. zm.);
27) **ustawa PPSA** – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (U. z 2026 r., poz. 143 z późn. zm.);
28) **ustawa PS WPR** – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. z 2024 poz. 1741 z późn. zm.);
29) **ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych** – ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1454);
30) **ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych** - ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592 z późn. zm.);
31) **UR** – użytki rolne;
32) **WOP** - wniosek o płatność
33) **WOP I** – wniosek o płatność pierwszej raty pomocy;
34) **WOP II –** wniosek o płatność drugiej raty pomocy;
35) **WOPP** – wniosek o przyznanie pomocy;
36) **ZWRSP** – Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa.

§ 2 Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy

1. Regulamin określa zasady dotyczące przeprowadzenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, przeprowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie pomocy i przyznawania pomocy, a także zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać WOP, w ramach I.10.5.
2. Regulamin został opracowany na podstawie art. 86 ust. 3 i 4 ustawy PS WPR oraz wytycznych MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3 i opublikowany w miejscu określonym w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy.
3. ARiMR może zmienić niniejszy Regulamin. Zmiana Regulaminu musi być zgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznymi MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3.
4. Zmiana Regulaminu w zakresie limitu środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy jest dopuszczalna wyłącznie w sytuacji, gdy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy żadnemu z wnioskodawców nie odmówiono przyznania pomocy z powodu wyczerpania limitu środków.
5. ARiMR publikuje zmiany Regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, na swojej stronie internetowej w miejscu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy.
6. ARiMR unieważnia nabór wniosków o przyznanie pomocy, jeżeli:
   1) w terminie składania WOPP nie złożono żadnego WOPP lub
   2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór operacji do przyznania pomocy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
   3) postępowanie w sprawie o przyznanie pomocy jest obarczone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

7. ARiMR podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej.
8. Do postępowania w sprawie o przyznanie pomocy nie stosuje się przepisów Kpa, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, udostępniania akt oraz skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy PS WPR nie stanowią inaczej.
9. W postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy ARiMR:
   1) stoi na straży praworządności;
   2) jest obowiązana w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
   3) udziela wnioskodawcy, na jego żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jego praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
   4) zapewnia wnioskodawcy, na jego żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i przed poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny WOPP, na jego żądanie, umożliwia mu wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
10. Wnioskodawca oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy są zobowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.
11. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kc dotyczącymi terminu.
12. Pomoc w ramach I.10.5 przyczynia się do realizacji celu szczegółowego „Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację", o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/2115.

§ 3 Warunki przyznania pomocy

1. Pomoc przyznaje się na operację zapewniającą zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa w wyniku jego restrukturyzacji w obszarze:
   1) produkcji ekologicznej lub produkcji i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie metodami ekologicznymi, lub
   2) rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD (RHD, sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie).
2. Przez restrukturyzację rozumie się zmiany w gospodarstwie, które prowadzą do zwiększenia orientacji rynkowej gospodarstwa oraz są dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa.
3. Zwiększenie orientacji rynkowej gospodarstwa może nastąpić poprzez między innymi:
   1) zmianę profilu produkcji;
   2) poprawę jakości produkcji;
   3) zwiększenie wartości dodanej produktu;
   4) wprowadzenie nowego produktu na rynek;
   5) rozpoczęcie wprowadzania produktu na rynek w ramach KŁD.
4. Pomoc przyznaje się na operację w obszarze produkcji ekologicznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli cała produkcja, której dotyczy operacja w gospodarstwie wnioskodawcy jest prowadzona zgodnie z systemem rolnictwa ekologicznego zgodnie z rozporządzeniem 2018/848.
5. Warunek dotyczący rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania produktów rolnych na rynek w ramach KŁD uznaje się za spełniony, jeżeli w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy rolnik nie był zarejestrowany we właściwym organie

Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub Inspekcji Weterynaryjnej w związku z rozpoczęciem działalności w ww. zakresie.

6. Pomoc przyznaje się na operację:
   1) obejmującą wyłącznie inwestycje związane bezpośrednio z obszarami wsparcia, których dotyczy operacja;
   2) która nie spowoduje wzrostu produkcji, dla której brak jest rynku zbytu;
   3) która jest w sposób racjonalny dostosowana do zasobów gospodarstwa oraz planowanej koncepcji zmian w gospodarstwie;
   4) spełniającą wymagania określone przepisami prawa mającymi zastosowanie do inwestycji realizowanych w ramach operacji.
7. Operacja może uwzględniać również koszty ogólne (wymienione w ust. 18) związane z operacją.
8. Pomoc przyznaje się na operację, w wyniku realizacji której nastąpi wzrost wartości sprzedaży brutto produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, w tym żywności w ramach KŁD, co najmniej o 30% w stosunku do ustalonej dla gospodarstwa wartości przychodu bazowego i nie mniej niż do poziomu odpowiadającego równowartości minimalnego wynagrodzenia w roku, w którym złożono WOPP.

   Minimalne wynagrodzenie w roku 2024, w którym złożono WOPP, ustala się jako iloczyn minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu lipcu, w którym rozpoczął się nabór wniosków o przyznanie pomocy (4.300 zł), przez liczbę 12 (w 2024 roku 51.600 zł).
9. Pomoc na operacje w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy objętego niniejszym Regulaminem przyznaje się do wysokości limitu środków, który wynosi 235 mln zł.
10. Pomoc przyznaje się w formie płatności ryczałtowej w kwocie 120 tys. zł.
11. Pomoc wypłaca się w dwóch ratach, o których mowa w § 7 ust. 1.
12. Maksymalny dopuszczalny poziom pomocy wynosi 85% kosztów kwalifikowalnych.
13. Pomoc przysługuje tylko raz w okresie realizacji PS WPR na rolnika i na gospodarstwo. W przypadku współposiadania gospodarstwa pomoc może być wypłacona tylko raz na dane gospodarstwo.
14. Pomoc przyznaje się rolnikowi, który:
   1) spełnia definicję MŚP, czyli jest mikroprzedsiębiorstwem, małym lub średnim przedsiębiorstwem, zgodnie z poniższym:
      a) **mikroprzedsiębiorstwo** to przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż **10** pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza **2 mln EUR,**
      b) **małe przedsiębiorstwo** to przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż **50** pracowników i którego roczny obrót lub całkowity bilans roczny nie przekracza **10 mln EUR,**
      c) **średnie przedsiębiorstwo** to przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż **250** pracowników i którego roczny obrót nie przekracza **50 mln EUR** lub którego całkowity bilans roczny nie przekracza **43 mln EUR.**

      Zachowanie progu zatrudnienia dla określenia wielkości przedsiębiorstwa jest obowiązkowe. Natomiast w przypadku pułapu dotyczącego rocznego obrotu lub całkowitego bilansu rocznego MŚP może wybrać jeden z nich. Przedsiębiorstwo nie musi spełniać obydwu warunków finansowych jednocześnie i może przekroczyć jeden z tych pułapów, nie tracąc swojego statusu.

      Za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Obejmuje to w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub organizacje prowadzące regularną działalność gospodarczą.
   2) posiada numer EP;

3) prowadzi działalność rolniczą, z której uzyskał przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie w wysokości nie mniejszej niż 5 tys. zł i działalność ta nie jest prowadzona wyłącznie w celach naukowo-badawczych. Wysokość przychodu określa się uwzględniając:
   a) przychody ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie z nie więcej niż 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia WOPP,
   b) przychody ze sprzedaży produktów wytworzonych metodami ekologicznymi, tj. produktów ekologicznych lub produktów w okresie konwersji - w przypadku ubiegania się o pomoc na operację dotyczącą produkcji ekologicznej w gospodarstwie prowadzącym produkcję ekologiczną,

   udokumentowane dokumentami potwierdzającymi transakcje lub informacją z ewidencji sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o której mowa w art. 20 ust. 1e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.
4) złożył biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa oraz spełniający warunki określone w ust. 15 oraz zobowiązał się do zrealizowania tego biznesplanu w terminie nie dłuższym niż 3 lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym, niezależnie od daty zawarcia umowy.

Wymagania dotyczące biznesplanu oraz racjonalności kosztów

15. Biznesplan zawiera koncepcję zmian strukturalnych w gospodarstwie służących zwiększeniu orientacji rynkowej gospodarstwa, w tym zmiany w zakresie wzrostu wartości sprzedaży produktów rolnych, w szczególności:
   1) zawiera wskazanie okresu realizacji biznesplanu (okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym);
   2) zawiera opis wyjściowej sytuacji gospodarstwa z uwzględnieniem wszystkich składników wykorzystywanych do działalności rolniczej i zarządzanych przez rolnika, w tym obejmuje informacje dotyczące:
      a) składników materialnych (w szczególności gruntów rolnych, budynków, wyposażenia budynków i budowli, maszyn, urządzeń oraz inwentarza) oraz
      b) składników niematerialnych (praw związanych z prowadzeniem gospodarstwa)

      - jeżeli stanowią one zorganizowaną całość gospodarczą;
   3) wskazuje ustalony przychód bazowy i prognozowany w roku docelowym przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie oraz określa sposób, w jaki realizacja operacji doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wartości sprzedaży (brutto) produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie do prognozowanego poziomu;
   4) określa szkolenia związane z koncepcją zmian w gospodarstwie i z zakresem operacji przewidzianym w biznesplanie, jeżeli wnioskodawca deklaruje w nich udział;
   5) zawiera plan marketingowy operacji obejmujący w szczególności:
      a) charakterystykę rynku, na jakim prowadzona będzie działalność (określenie bezpośredniej konkurencji, potencjalnych klientów),
      b) wybór strategii (określenie sposobu w jaki prowadzona będzie sprzedaż, narzędzi promocji oraz reklamy, które zostaną zastosowane wobec odbiorców produktów),
      c) prognozy sprzedaży produktów z uwzględnieniem kalkulacji cen i wielkości sprzedaży;
   6) zapewnia zgodność szacunkowych wartości planowanych inwestycji z cenami rynkowymi,
   7) przewiduje, że wydatki na inwestycje związane bezpośrednio z obszarem wsparcia, którego dotyczy operacja, oraz na koszty ogólne związane z operacją, w części nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowią co najmniej równowartość 100% kosztów kwalifikowalnych ustaloną przy danej kwocie pomocy (tj. co najmniej 117,65%

kwoty pomocy);
8) zawiera elementy wzajemnie ze sobą spójne i zgodne, i jest racjonalny;
9) przewiduje zakup wyłącznie nowych maszyn, urządzeń i sprzętu, w tym sprzętu komputerowego.

16. W przypadku ubiegania się o wsparcie na rozpoczęcie działalności w zakresie wprowadzania produktów na rynek w ramach KŁD, biznesplan może przewidywać również inwestycje dotyczące rozwoju w gospodarstwie produkcji rolnej, w tym produkcji ekologicznej, związanej z działalnością w zakresie wprowadzania produktów na rynek w ramach KŁD. W takim przypadku na inwestycje związane z rozpoczęciem działalności w zakresie wprowadzania produktów na rynek w ramach KŁD powinna być przeznaczona pomoc w wysokości co najmniej 20 tys. zł.
17. Koszty kwalifikowalne dotyczą inwestycji materialnych i niematerialnych wymienionych w ust. 18–20.
18. Do kosztów ogólnych zalicza się w szczególności koszty:
    1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym:
        a) kosztorysów inwestorskich,
        b) projektów budowlanych,
        c) wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków;
        d) projektu OZE (odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
        e) audytu energetycznego;
    2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego;
    3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi.
19. Szacunkowe wydatki na inwestycje materialne i niematerialne określone w biznesplanie:
    1) są weryfikowane tylko na etapie przyznawania pomocy;
    2) powinny być zgodne z cenami rynkowymi;
    3) nie mogą być finansowane z innych środków publicznych;
    4) są udokumentowane takimi samymi dokumentami, jak przychody.
20. W ramach inwestycji materialnych i niematerialnych służących do prowadzenia produkcji rolnej, w tym ekologicznej, i przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie lub rozpoczynania działalności w zakresie wprowadzania żywności (tylko produktów rolnych) na rynek w ramach KŁD, uwzględnia się przede wszystkim następujące kategorie:
    1) inwestycje budowlane;
    2) wyposażenie budynków lub budowli;
    3) zakup nowych maszyn, urządzeń i sprzętu, w tym sprzętu komputerowego;
    4) wartości niematerialne i prawne;
21. Inwestycje, o których mowa powyżej:
    1) są przeznaczone na potrzeby prowadzenia wspieranej działalności rolniczej w gospodarstwie beneficjenta;
    2) mają przewidywany okres ekonomicznej użyteczności dłuższy niż 1 rok;
    3) są kompletne i zdatne do użytku w dniu przyjęcia do użytkowania.
22. Do wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w ust. 20 pkt 4, zalicza się w szczególności autorskie prawa majątkowe i pokrewne, licencje, prawa do znaków towarowych, patentów, wzorów użytkowych i zdobniczych, know-how. Nabyciu programów komputerowych towarzyszy przeniesienie autorskich praw majątkowych (umowa przeniesienia autorskich praw majątkowych) do takich programów lub udzielenie licencji (umowa licencyjna) na korzystanie z tych programów. Oprogramowanie, z nabyciem którego nie łączy się uzyskanie licencji lub

autorskich praw do programu, nie jest zaliczane do wartości niematerialnych i prawnych, nawet gdy będzie wykorzystywane dłużej niż 1 rok.

23. Nie podlega wsparciu zakup środków transportu, z wyłączeniem nowych pojazdów przeznaczonych do produkcji rolnej. Nowym pojazdem zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym, jest pojazd fabrycznie nowy, który nie był zarejestrowany.
24. Za niekwalifikowalne uznaje się:
    1) koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony WOPP, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.;
    2) koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
    3) koszty remontu budynków lub budowli, jeśli nie jest on połączony z ich modernizacją;
    4) koszty zakupu nieruchomości;
    5) koszty zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń;
    6) koszty leasingu zwrotnego oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie;
    7) podatek od wartości dodanej (VAT) w przypadku wnioskodawcy będącego rolnikiem w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115,
    8) koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji;
    9) koszty zakupu zwierząt, nasion i ich siewu oraz roślin jednorocznych i ich sadzenia;
    10) koszty zakupu samochodów osobowych;
    11) koszty rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej;
    12) koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody;
    13) koszty zakupu kotłów do spalania słomy;
    14) koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem inwestycji wspieranych na zasadach określonych w art. 73 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115;
    15) koszty sporządzenia WOPP i WOP.
25. Nie przewiduje się wsparcia gospodarstw w zakresie:
    1) zwierząt futerkowych, z wyjątkiem królika utrzymywanego w celu produkcji surowca mięsnego;
    2) roślin wieloletnich na cele energetyczne;
    3) następujących działów specjalnych produkcji rolnej: hodowla zwierząt laboratoryjnych, ryb akwariowych, psów rasowych, kotów rasowych, entomofagów;
    4) sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej wspieranych w ramach I.6.2 lub I.6.4.
26. Nie są wspierane operacje/inwestycje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed dniem złożenia WOPP.
27. Nie są wspierane inwestycje budowlane realizowane na gruntach innych niż stanowiące własność wnioskodawcy.
28. W przypadku rolników będących członkami organizacji producentów realizującej Program Operacyjny wspierany ze środków UE w ramach interwencji sektorowych, o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115, pomoc nie dotyczy działań/inwestycji realizowanych w ramach tego Programu Operacyjnego.

Ocena racjonalności kosztów

29. Pomoc przyznaje się na operację uzasadnioną pod względem racjonalności kosztów kwalifikowalnych/inwestycji zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocena racjonalności obejmuje poniższe aspekty:
    1) uzasadnienie ekonomiczne kosztów/inwestycji, czyli w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany we WOPP przyczyni się do osiągnięcia celu operacji lub wzrostu efektywności ekonomicznej gospodarstwa rolnego wnioskodawcy (wzrost przychodów, usprawnienie procesów produkcji, ograniczenie kosztów);
    2) racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności:
        a) nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej,
        b) są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną,
        c) są uzasadnione ze względu na profil produkcji,
        d) są uzasadnione ze względu na skalę produkcji, wykazują możliwość zbytu produkcji w przypadku wzrostu mocy produkcyjnych;
    3) racjonalność kosztową – sprawdzenie czy planowane koszty/szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych.

Zasady dotyczące wielkości gospodarstwa

30. Pomoc przyznaje się, jeżeli rolnik jest posiadaczem gospodarstwa, które:
    1) ma powierzchnię UR nie większą niż 300 ha,
    2) w roku wyjściowym jest małym gospodarstwem, tzn. gospodarstwem o wielkości ekonomicznej poniżej 25 tys. euro.
31. UR identyfikuje się z wykorzystaniem informacji zawartych w prowadzonym przez ARiMR systemie identyfikacji działek rolnych według stanu na dzień złożenia WOPP.
32. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa jest ustalana na podstawie całkowitej rocznej standardowej produkcji gospodarstwa wyrażonej w euro. Całkowita roczna standardowa produkcja gospodarstwa jest ustalana na podstawie współczynników standardowej produkcji opracowanych zgodnie ze standardami Unii Europejskiej. W okresie realizacji PS WPR stosuje się współczynniki Standardowej Produkcji „2017” określone dla działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej występujących w Polsce.
33. W przypadku gdy grunty uwzględnione przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa są położone w różnych okręgach Polskiego FADN/FSDN, ustalając wielkość ekonomiczną tego gospodarstwa, bierze się pod uwagę współczynniki standardowej produkcji obliczone dla tego z okręgów, w którym jest położona największa część tych gruntów.
34. Przy ustalaniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa w roku wyjściowym bierze się pod uwagę:
    1) w przypadku produkcji zwierzęcej – stan średnioroczny;
    2) w przypadku produkcji roślinnej – uprawy w plonie głównym, przy czym za plon główny uznaje się uprawę, której okres wegetacji jest najdłuższy.
35. Przy ustalaniu powierzchni UR oraz wielkości ekonomicznej gospodarstwa będącego w posiadaniu rolnika, uwzględnia się UR wchodzące w skład gospodarstwa w dniu złożenia WOPP. Uwzględnia się w szczególności grunty będące przedmiotem:
    1) własności;
    2) użytkowania wieczystego;
    3) dzierżawy z ZWRSP lub od JST;

4) dzierżawy długoterminowej – dotyczy działek dzierżawionych od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, jeżeli umowa dzierżawy została zawarta w formie aktu notarialnego albo z datą pewną oraz na okres co najmniej 8 lat od dnia złożenia WOPP;
5) dzierżawy krótkoterminowej albo użytkowania krótkoterminowego – dotyczy użytkowania albo dzierżawy działek od podmiotów innych niż ZWRSP lub JST, niespełniającej warunków określonych dla dzierżawy długoterminowej, o ile do tych gruntów wnioskodawcy lub jego małżonkowi przyznano jednolitą płatność obszarową na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowe wsparcie dochodów w ramach PS WPR co najmniej w roku, w którym złożono WOPP lub w roku poprzednim (np. działek użytkowanych na podstawie umowy ustnej, o ile wnioskodawca pobiera na te działki jednolitą płatność obszarową lub podstawowe wsparcie dochodów);
6) wspólnot gruntowych – dotyczy gruntów, o których mowa w ustawie o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, w części faktycznie użytkowanej przez wnioskodawcę.

Przesłanki odmowy przyznania pomocy

36. Odmawia się przyznania pomocy, jeśli nie są spełnione warunki przyznania pomocy, o których mowa w niniejszym Regulaminie.
37. Pomocy nie przyznaje się wnioskodawcy, który:
    1) podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ustawy PS WPR;
    2) podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o FP;
    3) podlega środkom sankcyjnym, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego;
    4) stworzył sztuczne warunki, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mające na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej.
38. Pomoc nie może być przyznana, jeżeli wnioskodawca uzyskał mniej niż 3 punkty w wyniku oceny spełniania kryteriów wyboru operacji określonych w załączniku nr 2 do Regulaminu.
39. Pomocy nie przyznaje się rolnikowi, któremu:
    1) przyznano pomoc w ramach I.10.1.1 - chyba że pomoc nie została/nie zostanie wypłacona;
    2) udzielono wsparcia w części inwestycji KPO A1.4.1. w zakresie wsparcia dla rolników i rybaków dotyczącego przetwarzania lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, spożywczych, rybołówstwa lub akwakultury, chyba że wsparcia udzielono, lecz odmówiono jego wypłaty;
    3) przyznano pomoc w ramach I.11 - chyba że pomoc nie została/nie zostanie wypłacona;
    4) wypłacono co najmniej pierwszą ratę pomocy w ramach I.11 - chyba że wypłacona pomoc została zwrócona w całości.
40. Pomocy nie przyznaje się, jeżeli małżonkowi wnioskodawcy, w trakcie trwania małżeństwa lub przed jego zawarciem:
    1) przyznano pomoc w ramach I.11 - chyba że pomoc nie została/nie zostanie wypłacona;
    2) wypłacono co najmniej pierwszą ratę pomocy w ramach I.11 - chyba że wypłacona pomoc została zwrócona w całości.
41. Pomoc nie dotyczy działań/inwestycji realizowanych w ramach Programu Operacyjnego wspieranego ze środków UE, w przypadku rolników będących członkami organizacji producentów realizującej Program Operacyjny w ramach interwencji sektorowych, o których mowa w art. 42 rozporządzenia 2021/2115.

§ 4 Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji

1. WOPP zawiera dane niezbędne do przyznania pomocy, w szczególności:
   a) cele interwencji,
   b) informacje szczegółowe, tj.:
      - oświadczenie wnioskodawcy o spełnianiu kryteriów MŚP oraz dane identyfikacyjne wnioskodawcy będącego osobą fizyczną, prawną, jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo spółką cywilną, w zależności od formy prawnej wnioskodawcy należy również podać dane identyfikacyjne małżonka wnioskodawcy (jeśli dotyczy),
      - dane osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy, dane wspólników spółki cywilnej oraz ich małżonków (jeśli dotyczy),
      - informacje nt. przynależności do grupy (definicja grupy w oparciu o warunki określone w art. 2 pkt 11 Dyrektywy 2013/34/UE: *„grupa – spółka dominująca i wszystkie jej spółki zależne. Przez spółkę rozumie się: spółkę akcyjną, spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, spółkę komandytowo-akcyjną, spółkę jawną i spółkę komandytową”*;
   c) oświadczenia,
   d) załączniki (wymienione w Załączniku nr 3 do Regulaminu),
   e) informacje o korespondencji elektronicznej.
2. WOPP składa się od dnia 25 lipca 2024 roku do dnia 20 września 2024 roku z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części.
3. Wnioskodawca lub umocowany przez niego pełnomocnik składa WOPP wraz z załącznikami potwierdzającymi spełnienie warunków przyznania pomocy za pomocą PUE. ARiMR na swojej stronie internetowej udostępni instrukcję jego wypełnienia oraz wzory załączników, które należy złożyć na formularzach opracowanych i udostępnionych przez ARiMR.
4. Jeżeli WOPP nie został złożony za pomocą PUE, ARiMR pozostawia WOPP bez rozpatrzenia oraz informuje o tym wnioskodawcę w takiej samej formie w jakiej został złożony WOPP. PUE blokuje możliwość złożenia WOPP poza terminem naboru WOPP, z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta.
5. W jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy można złożyć tylko jeden WOPP. W przypadku wycofania WOPP, wnioskodawca może złożyć ponownie WOPP w ramach trwającego naboru. PUE blokuje możliwość złożenia w jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy więcej niż jednego WOPP.
6. Do złożenia WOPP za pomocą PUE nie jest wymagany podpis elektroniczny.
7. Złożenie WOPP za pomocą PUE następuje po uwierzytelnieniu w tym systemie podmiotu składającego ten WOPP, z tym że w przypadku gdy WOPP składany jest przez podmiot niebędący osobą fizyczną – po uwierzytelnieniu osoby:
   1) uprawnionej do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest jednoosobowa;
   2) upoważnionej przez osoby uprawnione do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest wieloosobowa.
8. Uwierzytelnienie w PUE następuje:
   1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub
   2) za pomocą loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego ARiMR, dla których szczegółowe wymagania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480).

9. W przypadku składania pisma albo wykonywania innej czynności dotyczącej postępowania konieczne jest ponowne uwierzytelnienie, które jest traktowane równoznacznie z podpisaniem dokumentu.
10. Załączniki do WOPP lub innego pisma dołącza się jako dokumenty utworzone za pomocą PUE, a w przypadku, gdy stanowią dokumenty wymagające opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, dołącza się je w postaci elektronicznej jako:
    1) dokumenty opatrzone przez tę osobę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym, albo
    2) elektroniczne kopie dokumentów sporządzonych w postaci papierowej i opatrzonych przez tę osobę podpisem własnoręcznym, zapisane w formacie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 3 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
11. W przypadku, gdy kopie dokumentów wymagających opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, nie zostały dołączone do WOPP złożonego za pomocą PUE, dokumenty te można złożyć bezpośrednio w ARiMR lub nadać w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 558) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, albo wysłać na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3).
12. W przypadku, jeśli dokumenty załączane do WOPP są sporządzone w języku obcym, wnioskodawca jest zobowiązany przekazać do ARiMR oryginały tłumaczeń danych dokumentów na język polski, dokonanych przez tłumacza przysięgłego. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach dokumentów powinien figurować zapis, czy zostały one sporządzone z oryginałów, czy też z tłumaczeń lub odpisów dokumentów oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).
13. Wnioskodawcy po wysłaniu WOPP lub innego pisma oraz po wykonaniu innej czynności dotyczącej postępowania jest wystawiane za pomocą PUE potwierdzenie odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania, które zawiera unikalny numer nadany przez PUE oraz datę odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania.
14. Zmiany lub wycofania WOPP, wymiany korespondencji w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, w tym składania pism przez wnioskodawcę i doręczania pism wnioskodawcy, oraz wykonywania innych czynności dotyczących postępowania, w tym podpisywania dokumentów, dokonuje się za pomocą PUE.
15. Datą wszczęcia postępowania na WOPP złożony za pomocą PUE jest dzień wystawienia potwierdzenia złożenia pisma, o którym mowa w ust. 13.
16. Za datę doręczenia pisma wnioskodawcy poprzez PUE uznaje się dzień:
    1) potwierdzenia odczytania pisma przez wnioskodawcę w PUE, z tym, że dostęp do treści tego pisma i do jego załączników uzyskuje się po dokonaniu tego potwierdzenia,
    2) następujący po upływie 14 dni od dnia otrzymania pisma w PUE, jeżeli wnioskodawca nie potwierdził odczytania pisma przed upływem tego terminu.
17. W przypadku ustanowienia pełnomocnika, wystawiane przez PUE potwierdzenia, a także zawiadomienia otrzymuje pełnomocnik za pomocą tego systemu.
18. Udzielenie pełnomocnictwa w sprawach, w których WOPP jest składany za pomocą PUE, jest dokonywane za pomocą tego systemu.

19. Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia oświadczenia, dotyczącego świadomości skutków niezachowania formy wymiany korespondencji, o której mowa w ust.14.
20. Za skuteczne złożenie dokumentacji w toku procedury ubiegania się o przyznanie pomocy, w tym WOPP oraz załączników do tego WOPP, odpowiedzialność ponosi wnioskodawca.
21. WOPP można w dowolnym momencie wycofać. Wycofanie WOPP nie znosi obowiązku podjęcia przez ARiMR odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym WOPP.
22. W trakcie trwania naboru wniosków o przyznanie pomocy nie ma możliwości dokonania zmian w odniesieniu do złożonego WOPP, natomiast wnioskodawca, chcąc wprowadzić zmiany, może wycofać WOPP i złożyć go ponownie.
23. W okresie 14 dni po dniu zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, WOPP może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie dotyczącym załączonych dokumentów (np. poprzez dodanie nowego załącznika), z wyjątkiem biznesplanu. Dokonanie takich zmian ma wpływ na ustalanie liczby punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji.
24. Wnioskodawca informuje o wszelkich istotnych zmianach w zakresie danych i informacji zawartych we WOPP oraz dołączonych do niego dokumentach niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 5 Procedura przyznawania pomocy

1. ARiMR rozpatruje WOPP w terminie nie dłuższym niż 5 miesięcy od dnia zakończenia naboru wniosków. W przypadku nierozpatrzenia WOPP w tym terminie, zawiadamia się o tym wnioskodawcę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż dwa miesiące.
2. WOPP po jego złożeniu jest poddawany ocenie formalnej i merytorycznej.
3. W trakcie oceny formalnej ocenie podlega kompletność WOPP, tj. czy zawiera on wszystkie wymagane załączniki oraz czy został wypełniony we wszystkich wymaganych polach.
4. Jeżeli WOPP zawiera braki formalne, ARiMR wzywa jednokrotnie wnioskodawcę do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
5. ARiMR nie wzywa wnioskodawcy do usunięcia braków formalnych we WOPP w sytuacji, gdy zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.
6. W przypadku nieusunięcia we WOPP w wyznaczonym terminie wskazanych braków:
   1) wnioskodawcy odmawia się przyznania pomocy - jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełniania przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy;
   2) WOPP podlega rozpatrzeniu w zakresie, w jakim został wypełniony - jeśli bez usunięcia tych braków można stwierdzić spełnienie przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy

   - chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i wnioskodawca te braki usunął.
7. Po zakończeniu oceny formalnej następuje etap oceny merytorycznej, w trakcie której ARiMR:
   1) dokonuje oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji określonych w załączniku nr 2 do Regulaminu, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy,
   2) przyznaje punkty za dane kryterium wyboru operacji,
   3) ustala kolejność przysługiwania pomocy na podstawie wyników oceny w zakresie spełnienia kryteriów wyboru operacji,
   4) ustala przysługującą kwotę pomocy,
   5) ustala, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór,

6) dokonuje weryfikacji pod kątem wystąpienia przesłanek odmowy zawarcia umowy wynikających z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy PS WPR (wymienione w § 6 ust. 3).

8. ARiMR w trakcie oceny merytorycznej WOPP może wzywać wnioskodawcę do poprawienia (korekty) WOPP lub do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, lub do przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z pouczeniem, że niepoprawienie wniosku lub niezłożenie wyjaśnień skutkować będzie rozpatrzeniem wniosku w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez wnioskodawcę.
9. ARiMR wzywa wnioskodawcę do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności, gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
10. W przypadku niepoprawienia WOPP lub niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, WOPP podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień i wnioskodawca dopełnił czynności, do których był wezwany.
11. W wyniku wezwania, o którym mowa w ust. 9, wnioskodawca może dokonać korekty we WOPP tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem nie będą uwzględniane przy dalszym rozpatrywaniu WOPP.
12. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, ARiMR na prośbę wnioskodawcy przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca spełnił następujące warunki:
    1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
    2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
    3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. ARiMR przesyła wnioskodawcy informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby, o której mowa w ust. 12 pkt 1.
14. W przypadku, gdy wnioskodawca wniesie prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 12 pkt 1, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o odmowie przyznania pomocy i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 12 pkt 1, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje wnioskodawcę o wycofaniu pisma oraz o dalszym procedowaniu WOPP
15. W przypadku gdy wnioskodawca nie zgadza się z wezwaniem do poprawienia WOPP, może w terminie przewidzianym w wezwaniu wnieść do ARiMR wniosek o ponowną ocenę zasadności tego wezwania, wraz z uzasadnieniem.
16. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania przysługuje w zakresie, w jakim wnioskodawca został wezwany do poprawienia zakresu rzeczowego operacji lub planowanych/szacunkowych kosztów operacji.
17. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania jest rozpatrywany w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.
18. Niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku o ponowną ocenę zasadności wezwania, ARiMR informuje wnioskodawcę o wyniku jego rozpatrzenia, a w przypadku uznania tego wniosku:
    1) za uzasadniony – informuje o uznaniu wezwania za bezzasadne i kontynuacji oceny WOPP;
    2) za całkowicie bądź częściowo nieuzasadniony – wyznacza wnioskodawcy 7-dniowy termin na poprawienie WOPP.

19. W przypadku, gdy usunięcie braków, o którym mowa w ust. 4 lub poprawienie WOPP lub złożenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 8, nastąpią bez zachowania formy korespondencji wskazanej w § 4 ust. 14, ocena WOPP zostanie dokonana z pominięciem złożonych w ten sposób uzupełnień, poprawek lub wyjaśnień.
20. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji dla zakresu operacji określonych w załączniku nr 2 do Regulaminu.
21. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów, a w przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów – zgodnie z kryteriami rozstrzygającymi, opisanymi w załączniku nr 2 do Regulaminu.
22. Punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych we WOPP oraz załączonych do niego dokumentach, z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie określonym w § 4 ust. 23, lub korekt wynikających z wezwań, o których mowa w ust. 4 i 9, jak również na podstawie danych z systemu informatycznego ARiMR oraz innych systemów informatycznych, do których ARiMR ma dostęp. Jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium. Punkty przyznaje się z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
23. W przypadku, gdy limit środków przeznaczony na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru jest wyższy niż łączna kwota, na którą opiewają złożone WOPP, możliwe jest zrezygnowanie z etapu ustalania kolejności przysługiwania pomocy.
24. Rozpatrzenie WOPP kończy się poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny jego wniosku:
    1) przesłaniem wnioskodawcy umowy wraz z oświadczeniem ARiMR o woli jej zawarcia oraz wezwaniem wnioskodawcy do jej zawarcia – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia WOPP i niestwierdzenia zaistnienia żadnej z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
    2) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie zawarcia umowy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku, gdy pomimo pozytywnego rozpatrzenia WOPP stwierdzono, że zachodzi co najmniej jedna z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
    3) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie przyznania pomocy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku niespełnienia warunków przyznania pomocy lub wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru.
25. ARiMR informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy nie wcześniej niż po upływie okresu, w którym możliwe jest dokonywanie przez wnioskodawcę zmian we WOPP.
26. W przypadku odmowy przyznania pomocy wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.
27. Wyczerpanie środków w ramach limitu określonego w Regulaminie nie stanowi przeszkody w przyznaniu pomocy na daną operację, jeżeli w wyniku uwzględnienia przez ARiMR na podstawie art. 54 § 3 ustawy PPSA skargi na odmowę przyznania pomocy albo uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na odmowę przyznania pomocy ARiMR ustali, że są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy na tę operację, a kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że pomoc na tę operację powinna zostać przyznana, oraz jeżeli są dostępne środki w ramach budżetu I.10.5. określone w PS WPR.
28. W przypadku stwierdzenia w WOPP oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, ARiMR może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.
29. ARiMR podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informację o operacjach

wybranych do przyznania pomocy oraz o operacjach, na które odmówiono przyznania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy. Informacja, oprócz nazwy interwencji, której dotyczy, będzie zawierać w szczególności:

1) indywidualne numery spraw;
2) oznaczenie, czy operacja została wybrana do przyznania pomocy, czy nie;
3) w przypadku operacji wybranych do przyznania pomocy – wysokość przyznanej kwoty pomocy.

30. ARiMR uprawniona jest do przeprowadzania kontroli na miejscu wnioskodawcy/beneficjenta, w tym w zakresie danych podanych we WOPP oraz w zakresie zobowiązań wynikających z zawartej umowy.

§ 6 Zawarcie umowy

1. ARiMR zawiera z wnioskodawcą, którego operacja została wybrana do przyznania pomocy, za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR, umowę, której formularz został określony jako załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
2. Umowa jest zawierana zgodnie z następującymi regułami:
   1) ARiMR przekazuje wnioskodawcy za pomocą PUE pismo zawierające oświadczenie woli zawarcia umowy przez ARiMR wraz z umową oraz wezwaniem wnioskodawcy do zawarcia tej umowy;
   2) jeżeli wnioskodawca zgadza się na zawarcie umowy, składa oświadczenie woli zawarcia umowy przez ponowne uwierzytelnienie w PUE nie później niż przed upływem 14 dni od dnia potwierdzenia w PUE odczytania pisma, o którym mowa w pkt 1;
   3) jeżeli wnioskodawca nie potwierdził odczytania pisma, o którym mowa w pkt 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego pisma za pomocą PUE, składa oświadczenie woli zawarcia umowy nie później niż przed upływem 14 dni od dnia, w którym upłynął termin 14 dni liczony od dnia otrzymania tego pisma;
3. dniem zawarcia umowy jest data złożenia oświadczenia woli zawarcia umowy przez wnioskodawcę. ARiMR:
   1) odmawia zawarcia umowy, gdy:
      a) wnioskodawca nie dokonał czynności, które powinny zostać dokonane w terminie przed zawarciem umowy,
      b) wnioskodawca został wykluczony z możliwości przyznania pomocy,
      c) doszło do unieważnienia naboru wniosków o przyznanie pomocy (z wyjątkiem unieważnienia naboru z powodu niewpłynięcia żadnego wniosku);
   2) może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy, w szczególności gdy wobec wnioskodawcy (lub członków organów zarządzających, gdy wnioskodawca nie jest osobą fizyczną) toczy się postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z pomocą udzieloną ze środków publicznych wnioskodawcy (lub członkowi organów zarządzających lub podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających podmiotu powiązanego) na realizację operacji.

4. W przypadkach określonych w ust. 3 pkt 1 i 2 ARiMR informuje wnioskodawcę o przyczynach odmowy zawarcia umowy.
5. W przypadku odmowy zawarcia umowy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków o przyznanie pomocy, wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.
6. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron w przypadkach w niej określonych.
7. Umowa może zostać wypowiedziana przez ARiMR wyłącznie w przypadkach w niej określonych.
8. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron.

§ 7 Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi:
   1) w dwóch ratach:
      a) pierwsza rata wynosi 80 % kwoty przyznanej pomocy, tj. 96 tys. zł,
      b) druga rata wynosi 20 % kwoty pomocy, tj. 24 tys. zł;
   2) na WOP złożony:
      a) w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy, a w przypadku następcy prawnego beneficjenta, w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy temu następcy - w przypadku WOP I,
      b) po zrealizowaniu operacji, w I kwartale roku następującego po roku docelowym - w przypadku WOP II;
   3) jeżeli beneficjent prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie, w którym rozpoczął realizację lub zrealizował operację;
   4) jeżeli są spełnione inne warunki wypłaty odpowiednio pierwszej lub drugiej raty pomocy.
2. W przypadku uchybienia terminu złożenia wniosku o płatność, lub wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent spełnił następujące warunki:
   1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia terminu;
   2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
   3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
3. ARiMR przesyła beneficjentowi informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu na złożenie prośby o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 2 pkt 1.
4. W przypadku, gdy beneficjent wniesie prośbę o przywrócenie terminu, o której mowa w ust. 2 pkt 1, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o wypowiedzeniu umowy i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 2, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje beneficjenta o wycofaniu tego pisma oraz o dalszym procedowaniu WOP.
5. WOP I/WOP II zawiera dane niezbędne do wypłaty pomocy, w szczególności:
   1) dane podstawowe dotyczące interwencji, w tym: znak sprawy, numer umowy o przyznaniu pomocy, nazwa interwencji PS WPR,
   2) dane beneficjenta, w tym numer EP, imię i nazwisko, nazwa – w przypadku gdy wnioskodawca nie jest osobą fizyczną,

3) dane finansowe operacji,
4) sprawozdanie z realizacji biznesplanu,
5) listę załączników (wymienione w załączniku nr 3 do Regulaminu),
6) oświadczenia i zobowiązania.

6. WOP I/WOP II składa się w terminie określonym w umowie za pomocą PUE. Korespondencję w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 4.
7. Szczegółowe warunki wypłaty i zwrotu pomocy określa umowa.
8. Maksymalny termin złożenia wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 6, to 30 czerwca 2029 r.
9. Rokiem docelowym może być najpóźniej rok 2028 r.

§ 8 Następca prawny beneficjenta

1. Nie ma możliwości wstąpienia na miejsce wnioskodawcy do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy.
2. W razie śmierci beneficjenta będącego osobą fizyczną albo rozwiązania, połączenia lub podziału beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:
   1) spełnia on warunki przyznania pomocy o których mowa w § 3 Regulaminu, przy czym warunki o których mowa w ust. 14 pkt. 3, ust. 39 pkt 2 i 3 oraz ust. 40 nie musza być spełnione;;
   2) zostaną przez niego przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
   3) przeszły na niego prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.
   4) nie została wypłacona pierwsza rata pomocy beneficjentowi pierwotnemu;
   5) następca prawny obejmuje w posiadanie gospodarstwo beneficjenta lub taką jego część, która spełnia warunki o których mowa w § 3 ust. 30-35 Regulaminu w zakresie zasad dotyczących wielkości gospodarstwa;
   6) są spełnione pozostałe warunki przedmiotowe, przy czym, warunek o którym mowa w § 3 ust. 4 Regulaminu, w zakresie prowadzenia całej produkcji, której dotyczy operacja w gospodarstwie następcy prawnego beneficjenta zgodnie z systemem rolnictwa ekologicznego zgodnie z rozporządzeniem 2018/848, musi zostać spełniony przed dniem zawarcia umowy na kontynuację realizacji operacji.

   W opisie gospodarstwa w roku wyjściowym następca prawny beneficjenta wskazuje tylko te składniki gospodarstwa beneficjenta, które obejmuje w posiadanie. Jeżeli na etapie przyznawania pomocy następca prawny beneficjenta jest w posiadaniu lub planuje przejęcie UR lub zwierząt innych niż posiadał beneficjent, uwzględnia je w biznesplanie w roku docelowym, a nie wyjściowym.
3. Pomoc nie może być przyznana, jeżeli następca prawny wnioskodawcy uzyskał mniej niż 3 punkty.
4. W przypadku kontynuowania działań, za które przyznano punkty pierwotnemu beneficjentowi, określonych w załączniku nr 2 do Regulaminu:
   1) Kryterium I Uczestnictwo w systemach jakości, musi zostać spełnione przed dniem zawarcia umowy na kontynuację realizacji operacji;
   2) Kryterium III Powierzchnia użytków rolnych na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, uznaje się za spełnione, jeżeli przejmuje on wszystkie UR wchodzące w skład gospodarstwa pierwotnego beneficjenta.

5. Następca prawny beneficjenta może zrealizować biznesplan w terminie nie dłuższym niż 4 pełne lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym określonym w biznesplanie beneficjenta, a rokiem docelowym może być najpóźniej rok 2028.
6. WOPP następcy prawnego beneficjenta składa się (wraz z załącznikami określonymi w załączniku nr 3 do Regulaminu) za pomocą PUE w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego ust. 2 i 3. W przypadku złożenia WOPP po upływie tego terminu, pomocy nie przyznaje się. Do sposobu składania WOPP następcy prawnego beneficjenta oraz do wymiany korespondencji w trakcie rozpatrywania tego wniosku, stosuje się odpowiednio zasady określone w § 4 Regulaminu.
7. W razie uchybienia terminu złożenia WOPP następcy prawnego, ARiMR na prośbę następcy prawnego przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli następca prawny spełnił następujące warunki:
    1) wniósł prośbę o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
    2) uprawdopodobnił, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy;
    3) dopełnił czynności, dla której określony był termin.
8. ARiMR przesyła następcy prawnemu informację odpowiednio o przywróceniu terminu albo o odmowie przywrócenia terminu. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 7 pkt 1.
9. Przywrócenie terminu, o którym mowa w ust. 7, nie ma zastosowania w przypadku, gdy następca prawny otrzymał od ARiMR informację o odmowie przyznania pomocy
10. Następca prawny beneficjenta dołącza do WOPP:
    1) dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego;
    2) jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, spadkobierca beneficjenta dołącza do WOPP następcy oświadczenie o trwającym postępowaniu sądowym o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego ze wskazaniem sądu prowadzącego sprawę i sygnatury akt sprawy. Spadkobierca przekazuje ARiMR odpis tego postanowienia, niezwłocznie od dnia uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku albo postanowienia w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego;
    3) jeżeli z prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, albo europejskiego poświadczenia spadkowego wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, który złożył WOPP następcy, dołącza do tego WOPP oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy.
    4) WOPP następcy prawnego beneficjenta rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku wprowadzenia przez następcę prawnego zmian w biznesplanie dotyczących zakresu rzeczowego operacji, wniosek rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.
11. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta nie może przekraczać kwoty, która nie została wypłacona beneficjentowi.
12. Pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta do wysokości limitu określonego w § 3 ust. 9 Regulaminu.
13. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego przekracza limit określony w § 3

ust. 92 Regulaminu, następca prawny beneficjenta nie zwraca pomocy, jeżeli realizuje on zobowiązania beneficjenta.

14. W przypadku spełnienia przez następcę prawnego beneficjenta warunków określonych w ust. 2-13 zawierana jest umowa określająca warunki kontynuowania realizacji operacji. Zawarcie umowy określającej warunki kontynuowania realizacji operacji następuje zgodnie z regułami określonymi w § 6 Regulaminu.
15. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki i sposób przyznania pomocy, o których mowa w ust. 2-13 nie mają zastosowania.
16. W przypadku określonym w ust. 15 beneficjent jest zobowiązany do poinformowania ARiMR za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez beneficjenta informacji w tym zakresie ARiMR ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 15 i informuje beneficjenta o wyniku tej oceny.
17. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 15, beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.
18. Zasady dokonywania zmian w zakresie zrealizowanej operacji w okresie upływu 3 lat od dnia wypłaty drugiej raty pomocy, a jeśli okres ten upłynie wcześniej niż okres 5 lat liczony od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy – do dnia upływu 5 lat liczonych od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy, zostały określone w umowie.

§ 9 Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy

1. Akty prawne Unii Europejskiej

1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
3) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023–2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1 (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 52, z późn. zm.);
4) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania

rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 20, str. 131, z późn. zm.);

5) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 20, str. 197, z późn. zm.);
6) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23);
7) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 95, z późn. zm.);
8) Rozporządzenie 2024/1143 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1143 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie oznaczeń geograficznych w odniesieniu do wina, napojów spirytusowych i produktów rolnych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności i określeń jakościowych stosowanych fakultatywnie w odniesieniu do produktów rolnych, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2019/787 i (UE) 2019/1753 oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1151/2012 (Dz.U.UE.L.2024.1143);
9) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.);
10) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/2289 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w sprawie prezentacji treści planów strategicznych WPR oraz w sprawie elektronicznego systemu bezpiecznej wymiany informacji (Dz. U. Urz. UE L 458 z 22.12.2021, str. 463, z późn. zm.);
11) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 7.09.2022, str.8);
12) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz.U.UE.L.2022.183.12);
13) Rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 327, str. 1 z późn. zm.).

2. Akty prawne krajowe

1) Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 z późn. zm.);

2) Ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2026 r. poz. 942);
3) Ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
4) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.);
5) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691);
6) Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r., poz. 143 z późn. zm.);
7) Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2026 r. poz. 795);
8) Ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 514);
9) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480);
10) Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r., poz. 1703 z późn. zm.);
11) Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2026 r., poz. 558 z późn. zm.);
12) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.);
13) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, z późn. zm.);
14) Ustawa z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1454);
15) Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023 r. poz. 1448 z późn. zm.);
16) Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3).

3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

1) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 15 października 2025., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 1115), zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 747);

2) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw z dnia 17 października 2024 r. zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.10.5 Rozwój

małych gospodarstw (M.P. poz. 998), zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 maja 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.10.5 Rozwój małych gospodarstw (MP. poz. 507);

3) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z dnia 28 marca 2024 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 kwietnia 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. 2024 poz. 287) zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 kwietnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M. P. poz. 316), zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 lipca 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M. P. z 2025 r. poz. 614), zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M.P. poz. 1292), zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (M.P. poz.294);

4) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 30 marca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 458) zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. z 2025 r. poz. 1124);

5) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 20 września 2024 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 września 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. 2024 poz. 855) zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. z 2025 r. poz. 737), zmienione komunikatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lipca 2026 r. w sprawie zmienionych wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. z 2026 r. poz. 721).

§ 10 Przepisy przejściowe

1.Niniejszy regulamin wchodzi w życie w dniu jego opublikowania.

2.Zmiany wprowadzone niniejszym regulaminem mają zastosowanie do:
1) umów o przyznaniu pomocy, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu, lub
2) umów wprowadzonych do PUE przed dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu i zawartych po jego wejściu w życie,
i nie wymagają zmiany tych umów.

Załączniki do Regulaminu

1. Załącznik nr 1 Formularz umowy o przyznaniu pomocy.
2. Załącznik nr 2 Kryteria wyboru operacji.
3. Załącznik nr 3 Lista załączników do WOPP i WOP I/WOP II.